

OPONENTSKÝ POSUDOK K INAUGURAČNÉMU KONANIU

Uchádzač: doc. dr Krzysztof Rejman

Pracovisko uchádzača: Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu,

Odbor HIK: sociálna práca

Oponent: prof. Kamil Kardis, PhD.

Pracovisko oponenta: PU Prešov, Gréckokatolícka teologická fakulta

Oponentský posudok som vypracoval na základe vymenúvacieho dekrétu za oponenta podpísaného predsedníčkou Vedeckej rady Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove a dekanou fakulty, prof. PhDr. Beátou Balogovou, PhD., MBA, zo dňa 01.03.2023 a na základe predloženého spisu uchádzača, ktorý obsahuje všetky potrebné podklady v zmysle príslušnej legislatívy.

Kvalifikačné predpoklady

Vysokoškolské vzdelanie a ďalší akademický rast

1994-1999: „Mgr.“ v študijnom odbore Sociológia, Fakulta sociológie a histórie, Vysoká pedagogická škola v Rzeszowe.

2000-2004: „PhD.“ v študijnom odbore Sociológia, Fakulta humanitných vied Uniwersytet Śląski w Katowicach (Poľsko)

2016: „doc.“ v študijnom odbore sociálna práca, Filozofická fakulta PU v Prešove

Priebeh zamestnaní

2000 – doposiaľ trvá: Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, mimoriadny profesor, garant, rektor vysokej školy.

2018 – doposiaľ trvá: Pravoslávna bohoslovecká fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.

2007 – 2010 : Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, odborný asistent.

2007-2008: Uniwersytet Rzeszowski, odborný asistent.

2002 – 2008: Katolicki Uniwersytet Lubelski filia w Stalowej Woli, odborný asistent.

Pedagogická činnosť

Inaugurant pedagogicky a výskumne pôsobil na viacerých univerzitách. V rokoch 2002 – 2008 pôsobil ako odborný asistent na Katolíckej univerzite v Lubline, v rokoch 2007-2010 ako odborný asistent na Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. Súčasne je garantom ŠP sociálna práca v pozícii univerzitného profesora na Państwowej Wyższej Szkole Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, kde plní funkciu rektora.

Inaugurant ma skúsenosti s výučbou na rôznych úrovniach, ako aj s vedením seminárov a workshopov pre študentov a pedagógov. Zároveň, na základe preštudovaných podkladov je zjavná kreativita a inovatívnosť inauguranta, ktorý vytvára nové a inovatívne spôsoby výučby a zdieľa ich s ostatnými pedagógmi. Prispieva takto k rozvoju nových metód výučby a vytvára nové materiály. V rámci jeho pôsobenia v odbore sociálna práca vyučuje nasledovné predmety: Súčasné sociologické teórie, Sociológia I., II., Manažment vo verejnom sektore, Teritoriálna samospráva v EÚ, Sociálne poistenia, Sociálna rehabilitácia osôb s postihnutím, Socioterapia a Sociálna politika.

Doc. Krzysztof Rejman viedol vyše 110 bakalárskych, diplomových prác, a 4 dizertačné práce. Taktiež bol oponentom mnohých bakalárskych, diplomových a dizertačných prác. Dôležitým, aj keď niekedy zabúdaným v procese získavania akademických titulov faktom je publikácia

vedeckých skript a vysokoškolských učebníc, materiálov pre študentov, obsahujúcich kompendium poznatkov z jednotlivých oblasti poznania. Tato činnosť je prejavom veľkej zodpovednosti pedagóga pripravujúceho pre študentov stručne, a zároveň komplementárne materiály, využívané študentmi v rámci prípravy na skúšku. Spomeniem niekto: Socjologia organizacji i zarządzania – wybrane problemy. Jarosław: Wydawnictwo Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Jarosławiu, 2003. ISBN -83-88139-75-4., Wybrane problemy komunikacji społecznej i negocjacji. Rzeszów, 2017. ISBN 978-83-7934-184-9, Edukacja międzykulturowa; idee, koncepcje, inspiracje. Materiały dydaktyczne dla uczniów szkół średnich i studentów. Jarosław, 2018, ISBN 978-83-65823-15-1., Praca socjalna – wybrane zagadnienia. Jarosław, 2022. ISBN 978-83-65823-52-6. Inaugurant vo svojej pedagogickej činnosti sa zameriava na zmapovanie základných východísk sociológie sociálnej práce a koncipovania, profilovania profesijných kompetencií sociálnych pracovníkov vo vzťahu k vybraným cieľovým skupinám sociálnej práce. Ďalšou nosnou oblasťou pedagogickej činnosti uchádzača je prognózovanie a implementácia účinných nástrojov efektívnej sociálnej politiky vo vzťahu k marginalizovaným skupinám. Osobitnou položku tvoria absolvované Erasmus mobility a Erasmus Staff pobyty: 2017 - Technical University of Cartagena (Španielsko), 2018 - Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2019 - Istanbul Esenyurt University (Turecko), 2021 - Vysoká škola DTI, Dubnica nad Váhom, 2021 - University of Rijeka (Chorvatsko), 2021 - Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture.

Vedecko-výskumnú a expertízu činnosť

Kandidát predložil na posúdenie impozantnú vedecko – výskumnú činnosť (spolu 150 výstupov). V tom: 15 autorských a spoluautorských monografií, 11 vedeckých prác v zahraničných časopisoch registrovaných v databázach Web of Science, SCOPUS, alebo ERIH PLUS, 25 článkov v recenzovaných domácich časopisoch, 45 v zahraničných časopisoch, 66 v recenzovaných zborníkoch a monografiách. Vedecká činnosť Kandidáta sa zameriava na aktuálne a pálčivé sociálne problémy súčasnosti: 1. Sociálna diagnostika oblasti vylúčenia a desocializácie vybraných cieľových skupín. V tejto oblasti autor predkladá identifikáciu sociálnych problémov, ktorým tieto skupiny čelia. V svojich prácach poskytuje dosť presný a komplexný obraz o situácii týchto skupín, ich potrebách, zdrojoch a problémoch, ktorým čelia. Táto diagnostika poskytuje dôležité informácie pre tvorbu politik a programov, ktoré pomáhajú týmto skupinám. 2. Druhou oblasťou vedecko – výskumnej činnosti uchádzača je Identifikácia determinantov marginalizácie a desocializácie cieľových skupín, ktorá zahŕňa rozpoznávanie faktorov, ktoré prispievajú k vylúčeniu a znevýhodňovaniu určitých skupín v spoločnosti. Autor poukazuje na rôznorodé skupiny faktorov tykajúcich sa sociálnych, ekonomických, kultúrnych, historických alebo politických podmienok. V svojich výstupoch doc. Rejman sociologický skúma široké spektrum dimenzií exklúzie cieľových skupín: diskriminácia, chudoba, nedostatočný prístup k vzdelaniu a zamestnaniu, zlé životné podmienky, používanie drog a alkoholu, sociálne nerovnosti, stigma a stereotypy. 3. Tretia oblasť vedecko – výskumnej činnosti sa týka sociálnej prognostiky, ako aj návrhu riešenia skúmanej problematiky s dôrazom na odporúčania pre prax sociálnej politiky a sociálnej práce. Jej cieľom je vyvinúť strategické opatrenia, ktoré by mohli pomôcť zlepšiť sociálnu situáciu v konkrétnych oblastiach. Tieto opatrenia by mali byť zamerané na riešenie konkrétnych sociálnych problémov, ktoré boli identifikované v procese sociálnej prognostiky. Príkladom odporúčaní pre prax sociálnej politiky a sociálnej práce, ktoré navrhuje autor v publikáciách je zlepšenie prístupu k vzdelaniu a zamestnaniu pre znevýhodnené skupiny. Tieto odporúčania môžu zahŕňať zlepšenie kvality vzdelávania a odbornej prípravy, vytvorenie nových pracovných miest a podporu sociálneho podnikania. Dôležitou súčasťou sociálnej prognostiky s dôrazom na odporúčania pre prax sociálnej politiky a sociálnej práce je aj monitorovanie a hodnotenie výsledkov implementácie navrhnutých opatrení. To umožňuje vyhodnotiť úspešnosť a účinnosť opatrení a prispieť k ich neustálemu zlepšovaniu. Okrem toho, autor odporúča uplatniť princíp deinštitucionalizácie, ktorej cieľom ma byť zmena postavenia občana, v tomto prípade jednak sociálneho pracovníka, jednak osoby so zdravotným postihnutím, ako objektu sociálnej práce a návrat k práci

samostatného sociálneho pracovníka ako subjektu, ktorý napomáha zabezpečovať všetky potreby človeka v prirodzenom prostredí jeho domácnosti podľa jeho želaní a potrieb.

Vyššie uvedený počet publikačných výstupov doplnia vyše 90 zahraničných a domácich citácií. Ohlasmi autori citujúcich zdrojov potvrdzujú správnosť bádania obsiahnutého v jednotlivých výstupoch a svedčia o recepcii názorov nie len na domácej pôde, na ktorej pôsobí autor, ale aj mimo nej. Vyššie uvedené ohlasy sú svedectvom prínosu vedeckej tvorby uchádzača v procese internacionalizácie vedecko - výskumných výsledkov v širšom kontexte. Zároveň je potvrdením súčasného postavenia vedeckého pracovníka v akademickom prostredí, v ktorom sa vyžaduje nie len samostatná činnosť, ale predovšetkým tímová vedecko – výskumná spolupráca. Bez výhrad môžem prehlásiť, že publikačná činnosť uchádzača korešponduje s vedným odborom sociálna práca, rozširuje jej teoretické poznanie a vytvára priestor na jeho aplikáciu v praxi.

Výskumné výsledky uchádzača sú známe v medzinárodnej akademickej spoločnosti nie len na základe publikačných výstupov, ale tiež z jeho vystúpení na vedeckých medzinárodných konferenciách. Krzysztof Rejman aktívne sa zúčastnil konferencii organizovaných významnými domácimi a zahraničnými vysokými školami a univerzitami (nebudem menovať podrobne, ich zoznam sa nachádza v spise).

Musím taktiež zdôrazniť vedeckú projektovú činnosť, ktorá obsahuje domáce a zahraničné projekty ale taktiež aj projekty zamerané na skvalitňovanie vysokoškolského prostredia a rast kvality vzdelávania v oblasti sociálnej práce. V súčasnosti je členstvo vo výskumných projektoch často považované za nevyhnutnú súčasť vedeckého poznania a úspechu v akademickej kariére. Dôležitou súčasťou bohatej vedeckej činnosti Kandidáta je členstvo vo vybraných vedecko – výskumných projektoch:

1. Polsko-Słowackie Centrum Dobroczynności. Medzinárodný projekt realizovaný v spolupráci medzi Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu a Prešovskou univerzitou v Prešove. Projekt spolufinancovaný z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Karpatského euroregionu v rámci Programu transhraničnej spolupráce PL-SK 2007-2013. Projekt realizovaný v roku 2015. Hlavný riešiteľ

2. GoCreative – interdyscyplinarni specjaliści branż kreatywnych. Medzinárodný vedecký projekt spolufinancovaný z Programu Európskeho sociálneho fondu POWR.03.01.00-IP.08-00-PRK/16. Projekt realizovaný od: 2017-01-02 do: 2019-10-01. Hlavný riešiteľ.

3. Medzinárodný vedecký projekt spolufinancovaný z Programu INTERREG. INT/EK/PO/3/I/B/0097/ Interreg PL SK. Názov: Jednota v rôznorodosti. Interkultúrne vzdelávanie na spoločnom území Slovensko – poľského pohraničia. Projekt realizovaný v rokoch 2017-2018. Zástupca hlavného riešiteľa.

4. X10=SPÓŁDZIELNIE SOCJALNE“. Projekt financovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho v rámci operačného programu Ľudský kapitál, 7.2.2. Podpora sociálnej ekonomiky. Koordinátor projektu a odborné konzultácie v oblasti ekonomických a sociálnych aspektov vylúčenia osôb s postihnutím a ich sociálna reintegrácia vďaka zriaďovaniu sociálnych podnikov na území podkarpatského kraja. Projekt realizovaný v rokoch 2012-2015. Hlavný riešiteľ.

5. Uczelnia 2.0 – Zintegrowany Program Rozwoju PWSTE w Jarosławiu dedykowany jest do studentów 2 i 3 roku studiów I stopnia oraz studentów II stopnia studiów stacjonarnych. Medzinárodný projekt financovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu WND-POWR.03.05.00-00-Z078/18-00. Projekt realizovaný od: 01.04.2019 r. do 31.03.2023 r. Hlavný riešiteľ.

6. Przez ciernie do gwiazd. Medzinárodný projekt financovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu POWR.03.01.00-00-T091/18. Projekt realizovaný od: 01.02.2019 do 31.12.2021 r. Hlavný riešiteľ.

2019 - 2023

7. ESF WND-POWR.03.05.00-00-Z078/18-00 Zintegrowany Program Rozwoju PWSTE w Jarosławiu dedykowany jest do studentów 2 i 3 roku studiów I stopnia oraz studentów II stopnia

studiíw stacjonarnych (Integrovaný program rozvoja PWSTE v Jaroslavi určený študentom 2. a 3. ročníka bakalárskeho štúdia a študentom 2. stupňa denného štúdia). Pozícia: zodpovedný riešiteľ

8. KEGA 040PU-4/2021 Rozvoj študijného programu Európske štúdiá v II. stupni štúdia s využitím inovatívnych didaktických metód. Pozícia: člen riešiteľského kolektívu.

9. PAN MODEL PL/SK 2018/09/D/HS6/00238 Národný projekt Promocja uczenia się przez całe życie w szkołach wyższych przez wdrożenie innowacyjnych praktyk w zakresie Pracy Socjalnej (Podpora celozivotného vzdelávania vo vysokoškolských inštitúciách prostredníctvom zavádzania inovatívnych metód sociálnej práce). Pozícia: riešiteľ a člen pracovnej skupiny.

Bohatá je tiež posudzovacia a expertízna činnosť inauguranta, členstvo v akademických a vedeckých grémiách: člen odborovej komisie pre doktorandské štúdium v študijnom programe sociálna práca, predseda skúšobnej komisie pre štátne skúšky v bakalárskom a magisterskom študijnom programe Sociálna práca na PWSTE v Jaroslavi; člen skúšobnej komisie pre štátne skúšky v bakalárskom a magisterskom študijnom programe Sociálna práca na PWSTE v Jaroslavi; člen Vedeckej rady Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, člen Poľskej sociologickej spoločnosti – PTS (2004 – doteraz), člen Spravnej Rady združenia Instytut Polsko-Ukraiński w Jarosławiu (2003 – doteraz), člen Rady pre rozvoj mesta Jarosław (2020 - doteraz), člen Spravnej Rady Občianského združenia Pro Communio o.z. (2020 – trvá), člen redakčnej rady viacerých časopisov: Humanities and Social Sciences (2020 – trvá), Edukacja – Terapia - Opieka (2010 – trvá), Współczesne problemy Zarządzania (2012 – trvá), Sociálna a duchovná revue (2020 – trvá), Charity, Philanthropy and Social Work (2010 – trvá), Zeszyty Naukowe (2004 – trvá), Dyskurs Pedagogiczny (2010 – trvá), Turystyka i rekreacja (2011 – trvá), Europeistyka (2008 – trvá).

Celkové hodnotenie

Doc. dr Krzysztof Rejman, mim. prof. spĺňa a prevyšuje požadované scientometrické ukazovatele ako podmienujúce inauguračné konanie schválené VR FF PU v Prešove. Kvalitou svojich výstupov sú minimálne rovnako významné. Aplikuje nové vedecko-výskumné poznatky v oblastiach vedeckého záujmu do edukačného procesu, čo je dôležité nielen pre študentov, ale aj pre iných výskumníkov. Tento proces mu umožňuje overiť správnosť svojich poznatkov a vyskúšať ich v praxi. Týmto spôsobom vytvára aj nové prístupy k výskumu a vývoju, ako aj získava nové skúsenosti a inovatívne myšlienky. Inaugurant je uznávanou osobnosťou vo vedeckej a odbornej komunite v odbore sociológia, sociálna politika a sociálna práca nielen v poľských podmienkach, ale aj v zahraničí. Má výrazné a doterajšou svojou vedeckou a publikačnou činnosťou, prezentované predpoklady naďalej rozvíjať vedecký aj študijný odbor sociálna práca a príbuzné odbory.

Záver

Na základe uvedených skutočností možno konštatovať, že uchádzač spĺňa všetky kritériá na vymenovanie za profesora a po úspešnom inauguračnom konaní a splnení všetkých legislatívnych požiadaviek v zmysle vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z. z. **odporúčam** vymenovať uchádzača **doc. dr Krzysztofa Rejmana** za profesora v odbore habilitačného konania a inauguračného konania sociálna práca.

V Prešove dátum 28.4.2023 (do 3 mesiacov od vymenovania)

prof. Kamil Kardis, PhD.

Meno a priezvisko s titulmi a podpis